EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 30. 6. 2016
COM(2016) 268 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

Výročná správa o vykonávaní dohody o voľnom obchode medzi Európskou úniou a Kórejskou republikou

{SWD(2016) 162 final}

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

Výročná správa o vykonávaní dohody o voľnom obchode medzi Európskou úniou a Kórejskou republikou

1. Úvod

Dňa 1. júla 2015 uplynuli štyri roky od uzatvorenia dohody o voľnom obchode (ďalej len „dohoda“) medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi a Kórejskou republikou (ďalej len „Kórea“). Dohoda sa predbežne vykonáva od júla 2011. Dňa 13. decembra 2015 dohoda oficiálne nadobudla platnosť po ratifikácii členskými štátmi EÚ.

Dohoda o voľnom obchode medzi EÚ a Kóreou je prvou dohodou novej generácie dohôd o voľnom obchode, ktoré majú ďalekosiahly a komplexný charakter. Je takisto prvou obchodnou dohodou, ktorú EÚ uzatvorila s ázijskou krajinou, a ide o najambicióznejšiu dohodu o voľnom obchode, akú EÚ doposiaľ vykonávala.

Medzičasom došlo k prvej zmene dohody. V marci 2014 bol podpísaný dodatkový protokol k dohode s cieľom zohľadniť pristúpenie Chorvátska k EÚ. Protokol sa začal predbežne vykonávať 26. mája 2014. Platnosť nadobudol 1. januára 2016.

Toto je štvrtá výročná správa o vykonávaní dohody v súlade s ustanoveniami nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 511/2011 z 11. mája 2011, ktorým sa vykonáva dvojstranná ochranná doložka dohody o voľnom obchode medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi a Kórejskou republikou[1]. Podľa článku 13 ods. 1 uvedeného nariadenia Komisia zverejňuje výročnú správu o uplatňovaní a vykonávaní dohody. Okrem toho sa v článku 3 ods. 3 stanovuje, že Komisia predkladá Európskemu parlamentu a Rade výročnú monitorovaciu správu o aktualizovaných štatistikách dovozu výrobkov z Kórey v citlivých odvetviach a v tých odvetviach, na ktoré bolo rozšírené monitorovanie. Táto správa teda spája tieto dve požiadavky na podávanie správ. Vývoj dovozu EÚ z Kórey v monitorovaných odvetviach a výsledky osobitného monitorovania týkajúceho sa vrátenia cla sú uvedené v pracovnom dokumente útvarov Komisie, ktorý je pripojený k tejto správe.

Správa takisto poskytuje prehľad o činnosti jednotlivých výborov a pracovných skupín zriadených v rámci dohody s cieľom monitorovať jej vykonávanie. Keďže väčšina týchto výborov a skupín sa stretla v druhom polroku 2015, táto správa sa vzťahuje na obdobie od júla 2014 do decembra 2015. Analýza obchodnej štatistiky sa týka štvrtého roku vykonávania dohody, teda obdobia od júla 2014 do júna 2015, aby bolo možné vykonať porovnanie so zodpovedajúcim 12-mesačným obdobím pred nadobudnutím platnosti tejto dohody. Zhrnutie činnosti orgánov zodpovedných za vykonávanie dohody sa však vzťahuje na kalendárny rok 2015.

[1] Ú. v. EÚ L 145, 31.5.2011, s. 19.

2. CELKOVÉ HODNOTENIE: VÝVOJ OBCHODU PO ŠTYROCH ROKOCH VYKONÁVANIA DOHODY

2.1. Metodika analýzy

Nasledujúca analýza dvojstranných obchodných tokov tovaru medzi EÚ a Kóreou je založená na porovnaní údajov zo štvrtého roka vykonávania dohody (júl 2014 – jún 2015) s údajmi za obdobie 12 mesiacov pred tým, než táto dohoda nadobudla platnosť a začala sa predbežne vykonávať (júl 2010 – jún 2011).

Pokiaľ ide o obchod so službami, analýza sa zakladá na ročných údajoch do roku 2014.

Je potrebné poznamenať, že zmeny v obchodných tokoch nemožno pripisovať výlučne dohode, keďže na obchodné toky vplývajú aj iné faktory. Nasledujúce údaje však poskytujú dobrý prehľad o tom, ako sa dohoda doposiaľ vykonávala.

2.2. Celkový vývoj obchodu s tovarom

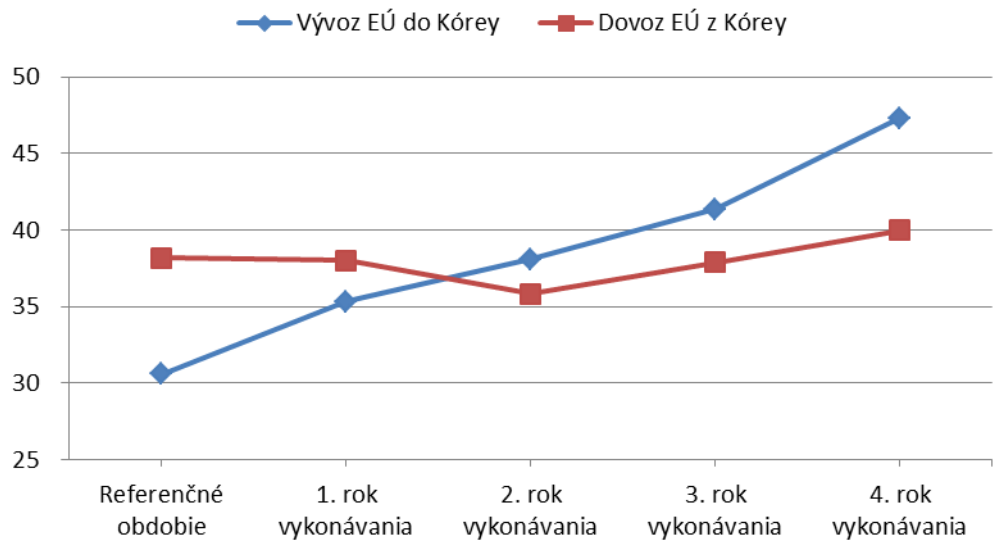
Vývoz EÚ do Kórey sa zvýšil o 55 % z 30,6 miliardy EUR v období 12 mesiacov pred nadobudnutím platnosti dohody na 47,3 miliardy EUR vo štvrtom roku vykonávania dohody. V prvom roku vykonávania dohody[2] sa vývoz medziročne zvýšil o viac ako 15 %, v druhom a treťom roku o 8 % až 9 % a vo štvrtom roku o 14 %.

Pokiaľ ide o výrobky, ktoré boli dohodou úplne alebo čiastočne liberalizované, vývoz EÚ do Kórey vzrástol o 57 %, resp. 71 % v porovnaní s obdobím 12 mesiacov pred nadobudnutím platnosti dohody (8,8 miliardy EUR, resp. 1,7 miliardy EUR), zatiaľ čo v prípade výrobkov, na ktoré sa vzťahuje nulová colná sadzba podľa doložky najvyšších výhod, vývoz EÚ vzrástol o 25 % (1,9 miliardy EUR). Vývoz týchto výrobkov EÚ do celého sveta[3] vzrástol o 19 % v prípade plne liberalizovaných výrobkov, o 26 % v prípade čiastočne liberalizovaných výrobkov a o 13 % v prípade výrobkov, na ktoré sa vzťahuje nulová colná sadzba podľa doložky najvyšších výhod.

Graf 1: Vývoz z EÚ do Kórey a dovoz z Kórey do EÚ od júla 2010 do júna 2015 (v miliardách EUR)

[2] Prvý rok vykonávania dohody (júl 2011 – jún 2012), druhý rok (júl 2012 – jún 2013), tretí rok (júl 2013 – jún 2014), štvrtý rok (júl 2014 – jún 2015).

[3] Týka sa to iba obchodu mimo EÚ, t. j. obchod s členskými štátmi EÚ nie je zahrnutý.

Zdroj: EUROSTAT-COMEXT (výňatok z októbra 2015)

Dovoz EÚ z Kórey vo štvrtom roku vykonávania dohody dosiahol 40 miliárd EUR, čo predstavuje zvýšenie o 5 % od obdobia 12 mesiacov pred nadobudnutím platnosti dohody. V treťom a vo štvrtom roku vykonávania dohody dovoz vzrástol o 6 % ročne, kým v druhom roku jej vykonávania sa znížil o 6 % v porovnaní s predchádzajúcim rokom.

Je potrebné poznamenať, že vo štvrtom roku vykonávania dohody dovoz EÚ z Kórey vzrástol viac než dovoz EÚ z celého sveta, ktorý vzrástol o 2 % v porovnaní s predchádzajúcim rokom.

Pokiaľ ide o výrobky, ktoré boli dohodou úplne alebo čiastočne liberalizované, dovoz EÚ z Kórey vzrástol o 35 %, resp. 64 % v porovnaní s obdobím 12 mesiacov pred nadobudnutím platnosti dohody (5 miliárd EUR, resp. 0,5 miliardy EUR), zatiaľ čo v prípade výrobkov, na ktoré sa vzťahuje nulová colná sadzba podľa doložky najvyšších výhod, dovoz EÚ z Kórey poklesol o 29 % (5,8 miliardy EUR).

Celkovo sa deficit obchodnej bilancie medzi EÚ a Kóreou vo výške 7,6 miliardy EUR z obdobia 12 mesiacov pred nadobudnutím platnosti dohody zmenil vo štvrtom roku vykonávania dohody na prebytok vo výške 7,3 miliardy EUR.

Podiel EÚ na celkovom kórejskom dovoze vzrástol z 9 % v období pred nadobudnutím platnosti dohody na 13 % vo štvrtom roku jej vykonávania. Počas toho istého obdobia podiel EÚ z celkového vývozu z Kórey klesol z 11 % na necelých 9 %[4].

2.3. Účinky v rámci jednotlivých odvetví

Pokiaľ ide o vývoz EÚ, najdôležitejšími kategóriami výrobkov sú:

- „stroje a zariadenia“ (HS[5] 16), ktoré predstavujú takmer 30 % celkového vývozu EÚ do Kórey, pričom vývoz tejto kategórie výrobkov vzrástol o 24 %,

[4] Podiel EÚ na celkovom dovoze Kórey predstavuje podiel dovozu Kórey z EÚ na dovoze Kórey z celého sveta. Podiel EÚ na celkovom vývoze Kórey predstavuje podiel vývozu Kórey do EÚ na vývoze Kórey do celého sveta.

- „dopravné zariadenia“ (HS 17), ktoré predstavujú 21 % celkového vývozu EÚ do Kórey, pričom vývoz tejto kategórie výrobkov vzrástol o 134 %,
- „chemické výrobky“ (HS 06), ktoré predstavujú 12 % celkového vývozu EÚ do Kórey, pričom vývoz tejto kategórie výrobkov vzrástol o 21 %,
- ďalšie kategórie výrobkov, ktorých vývoz z EÚ sa od júla 2011 výrazne zvýšil, sú „nerastné výrobky“ (HS 05[6]) a „perly a drahé kovy“ (HS 14), „obuv“ (HS 12) a „drevo“ (HS 09).

Ak by dohoda nebola v platnosti, súčasná úroveň vývozu EÚ do Kórey by mala za následok colné poplatky vo výške 2,8 miliardy EUR[7].

Pokiaľ ide o dovoz EÚ z Kórey, hlavnými kategóriami výrobkov sú:

- „stroje a zariadenia“, ktoré predstavujú 36 % dovozu EÚ z Kórey, pričom dovoz tejto kategórie výrobkov sa znížil o 16 %,
- „dopravné zariadenia“, ktoré predstavujú 26 % celkového dovozu EÚ z Kórey, pričom dovoz tejto kategórie výrobkov počas štyroch rokov kolísal a v júni 2015 bol takmer na rovnakej úrovni ako v júni 2011,
- značné zvýšenie dovozu do EÚ sa zaznamenalo v prípade „chemických výrobkov“ a „plastov“ (HS 07), ktorých dovoz sa od nadobudnutia platnosti dohody zvýšil o 115 %, resp. 59 %.

2.4. Dvojstranný obchod s motorovými vozidlami a náhradnými dielmi do automobilov

Vývoz motorových vozidiel z EÚ do Kórey (HS 8703) sa zvýšil o 206 %, z 2 miliárd EUR (74 600 kusov) v období 12 mesiacov pred nadobudnutím platnosti dohody na 6,1 miliardy EUR (210 900 kusov) vo štvrtom roku vykonávania dohody, čo predstavovalo 13 % celkového vývozu EÚ do Kórey. V druhom a treťom roku vykonávania dohody dosiahol ročný nárast vývozu približne 35 % a vo štvrtom roku 61 %.

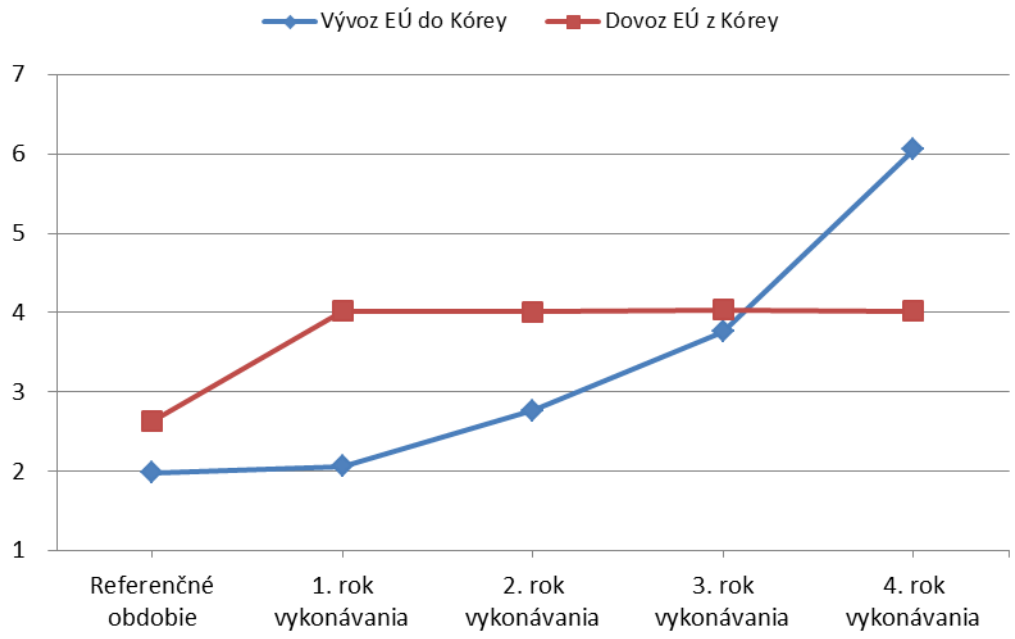
Dovoz EÚ z Kórey vzrástol o 53 % z 2,6 miliardy EUR na 4 miliardy EUR alebo o 13 % z hľadiska počtu dovezených kusov (z 300 000 na 339 000). K celému nárastu (53 %) došlo v prvom roku vykonávania dohody. Motorové vozidlá predstavujú 10 % celkového dovozu EÚ z Kórey.

Graf 2: Vývoz motorových vozidiel z EÚ do Kórey a ich dovoz z Kórey do EÚ od júla 2010 do júna 2015 (v miliardách EUR)

[5] Harmonizovaný systém

[6] Vývoz „nerastných výrobkov“ z EÚ do Kórey sa zvýšil najmä v prvom roku vykonávania dohody. Predstavujú 7 % celkového vývozu EÚ do Kórey.

[7] Tento výpočet je založený na dovoze Kórey z EÚ na úrovni HS6 vo štvrtom roku vykonávania dohody (údaje ITC).

Zdroj: EUROSTAT-COMEXT (výňatok z októbra 2015)

Vývoz náhradných dielov do automobilov z EÚ do Kórey[8] dosiahol vo štvrtom roku vykonávania dohody úroveň približne 1,2 miliardy EUR, čo predstavovalo nárast o 18 % od obdobia 12 mesiacov pred nadobudnutím platnosti dohody. K najväčšiemu medziročnému nárastu (12 %) došlo vo štvrtom roku vykonávania dohody.

Vývoz náhradných dielov do automobilov z EÚ do Kórey sa zvýšil o 36 % z 2,2 miliardy EUR v období 12 mesiacov pred nadobudnutím platnosti dohody na 3 miliardy EUR vo štvrtom roku vykonávania dohody. Po 23 % zvýšení dovozu v prvom roku uplatňovania dohody nasledoval pokles o 13 % v druhom roku a ročný nárast o 12 % v treťom a vo štvrtom roku.

2.5. Obchod so službami a priame zahraničné investície

V roku 2014 vývoz služieb z EÚ dosiahol úroveň 11,9 miliardy EUR, čo v porovnaní s predchádzajúcim rokom predstavovalo nárast o 11 %. Zároveň dovoz služieb z EÚ do Kórey dosiahol úroveň 6 miliárd EUR, čo v porovnaní s rokom 2013 to predstavovalo zvýšenie o 4 %. Obchod so službami medzi EÚ a Kóreou predstavuje 1 % zahraničného obchodu EÚ so službami.

Tabuľka 1: Celkový obchod so službami medzi EÚ a Kóreou (v miliónoch EUR)

	Dovoz do EÚ (debet)	Vývoz z EÚ (kredit)	Obchodná bilancia EÚ
2010	4 749	7 436	2 687
2011	4 602	7 864	3 262
2012	4 888	8 980	4 092
2013	5 747	10 722	4 975

[8] Medzi náhradné diely patria pneumatiky (401110, 401211), motory (840733, 840734, 840790, 840820) a súčiastky (8708).

2014	5 959	11 917	5 958

Zdroj: Eurostat (BOP)

V roku 2014 dosiahli priame zahraničné investície EÚ v Kórei úroveň 43,7 miliardy EUR, zatiaľ čo priame zahraničné investície Kórey v EÚ predstavovali celkovo 20,3 miliardy EUR (35 % nárast v porovnaní s predchádzajúcim rokom). Tieto údaje predstavujú 1 % priamych zahraničných investícií EÚ v zahraničí.

Tabuľka 2: Priame zahraničné investície medzi EÚ a Kóreou (v miliónoch EUR)

	Stav		**Toky**	
	do EÚ	**z EÚ**	**do EÚ**	**z EÚ**
2010	13 140	37 480	4 012	2 448
2011	10 782	36 306	1 810	2 217
2012	16 866	35 206	4 302	-179
2013 b)	14 871	32 308	1 751	1 172
2014	20 252	43 720	4 436	5 629

Poznámka: b) zlom v rade. Údaje za roky 2010 – 2012 sú zostavené podľa metodiky BPM5 a nie sú porovnateľné s údajmi za obdobie rokov 2013 – 2014, ktoré sú založené na metodike BPM6. Zahrnuté sú aj účelovo vytvorené subjekty („special purpose entities“)[9].

2.6. Využívanie colných preferencií v rámci dohody

Na základe údajov získaných vo štvrtom roku vykonávania dohody dosahovala celková miera využívania preferencií EÚ na kórejskom trhu 65 %. V treťom roku vykonávania dohody to bolo 66%. Tento údaj ukazuje, do akej miery vývozcovia z EÚ využívajú ustanovenia dohody o voľnom obchode[10]. Využívanie preferencií v oblasti poľnohospodárskych výrobkov je vyššie ako v oblasti priemyselných výrobkov (86 % oproti 64 %).

Na úrovni jednotlivých členských štátov EÚ sa využívanie preferencií pohybovalo v rozmedzí 6 % až 91 %. Členské štáty s najvyššou mierou využívania preferencií (nad 80 %) sú Lotyšsko, Rakúsko a Slovensko, pričom členské štáty s najnižšou mierou (pod 16 %) sú Malta a Luxembursko.

Pokiaľ ide o oddiely HS, najvyššie celkové miery využívania preferencií boli zaznamenané v kategórii „dopravné zariadenia“ (HS 17) a „živé zvieratá a živočíšne výrobky“ (HS 1) na úrovni 93 %. Najnižšie celkové miery využívania preferencií (pod 50 %) boli zaznamenané

[9] V roku 2014 pripadalo na účelovo vytvorené subjekty 44 % zahraničných investícií smerujúcich z EÚ do Kórey a 3 % priamych zahraničných investícií smerujúcich z Kórey do EÚ. Pokiaľ ide o toky, na účelovo vytvorené subjekty pripadalo 84 % odlevu zahraničných investícií EÚ do Kórey a 19 % prílevu priamych zahraničných investícií z Kórey do EÚ.

[10] Rovná sa tomuto pomeru:

preferenčný dovoz do Kórey (hodnota vývozu EÚ do Kórey, ktorý vstupuje do Kórey podľa preferenčných sadzieb)
dovoz do Kórey, ktorý je oprávnený na preferenčné sadzby (hodnota vývozu EÚ do Kórey, ktorý je oprávnený na preferenčné sadzby).

v kategóriách „nerastné výrobky“ (HS 05) a „perly a drahé kamene (HS 14), „základné kovy“ (HS 15) a „stroje“ (HS 16).

Pokiaľ ide o kórejský vývoz do EÚ, celková miera využívania preferencií na trhu EÚ dosiahla v roku 2014 úroveň 84% a bola vyššia než miera využívania preferencií zo strany EÚ. Z hľadiska oddielov HS boli najvyššie celkové miery využívania preferencií zaznamenané v kategóriách „nerastné výrobky“, „dopravné zariadenia“ a „plasty a kaučuk“ (nad 90 %), zatiaľ čo najnižšie celkové miery využívania preferencií v kategóriách „drevo“ a „perly“ (približne 9 % resp. 34 %). Je potrebné poznamenať, že kórejská miera využívania preferencií v prípade strojov bola 72 %, t. j. omnoho vyššia než miera využívania preferencií zo strany EÚ v tejto kategórii, ktorá predstavovala približne 48 %[11].

3. ČINNOSTI ORGÁNOV ZODPOVEDNÝCH ZA VYKONÁVANIE DOHODY

Na základe inštitucionálnych ustanovení dohody sa zriadilo sedem osobitných výborov, sedem pracovných skupín a dialóg o záležitostiach duševného vlastníctva. Výbor pre obchod v rámci dohody medzi EÚ a Kóreou na ministerskej úrovni, ktorý zasadá raz ročne, plní úlohu dohľadu a zabezpečuje riadne fungovanie dohody. V roku 2015 sa zasadania väčšiny výborov a pracovných skupín vrátane Výboru pre obchod konali v Kórei, ako je uvedené ďalej. Okrem toho sa 15. septembra 2015 v Soule v Kórei uskutočnil samit medzi EÚ a Kóreou.

Zasadnutie **Výboru pre sanitárne a fytosanitárne opatrenia** sa uskutočnilo 9. júna 2015 v Sedžongu. Vo výbore sa prerokoval kórejský osobitný zákon o riadení bezpečnosti dovezených potravín a jeho pripravované sekundárne právne predpisy, množstvo odoberaných vzoriek na testovanie výrobkov vysokej hodnoty, pokrok v postupe schvaľovania dovozu hovädzieho mäsa z EÚ, požiadavka EÚ uplatňovať zásady regionalizácie a zrušiť zákaz dovozu bravčového mäsa z Poľska a hydiny a výrobkov z hydiny z niektorých členských štátov EÚ, doložka týkajúca sa miesta „narodenia a chovu“ používaná v dvojstranných sanitárnych protokoloch medzi členskými štátmi EÚ a Kóreou, vývoz nepasterizovaného kravského hrudkového syra z EÚ do Kórey, vývoz kuracej polievky so ženšenom a živej platesy japonskej z Kórey do EÚ a normy členských štátov EÚ týkajúce sa obsahu jódu v morských riasach.

Pracovná skupina pre motorové vozidlá a ich náhradné diely zasadala 10. júna 2015 v Soule. Program bol rozdelený na otázky týkajúce sa vykonávania dohody, otázky prístupu na trh a diskusiu o budúcom vývoji v oblasti regulácie a zbližovaní právnych predpisov. V otázkach týkajúcich sa vykonávania dohody sa na samostatnom odbornom stretnutí dosiahol pokrok v otázke technickej aktualizácie prílohy 2-C. Počas zasadnutia pracovnej skupiny kórejská strana potvrdila, že bude akceptovať osvedčenia EURO VI pre ťažké úžitkové vozidlá a zjednodušené elektronické dokumentačné postupy pre dovoz pneumatík s označením „E“. V oblasti prístupu na trh sa okrem iného prerokovali ťahače, samocertifikácia a označovanie náhradných dielov do automobilov, nové emisné normy pre benzínové autá, cieľové hodnoty CO2, obmedzenia šírky vozidiel, pomocné brzdové systémy pre veľké autobusy a bezpečnostné normy pre operadlá na ruky pri náraze.

Zasadanie **Pracovnej skupiny pre lieky a zdravotnícke pomôcky** sa konalo 11. júna 2015 v Soule a prerokoval sa na ňom okrem iného aj kórejský systém stanovovania cien liekov

[11] Údaje o miere využívania preferencií zo strany EÚ a Kórey nie sú priamo porovnateľné, pretože sa vzťahujú na rozličné obdobia (od júla 2014 do júna 2015 v prípade EÚ a od januára 2014 do decembra 2014 v prípade Kórey).

a náležité uznávanie hodnoty inovatívnych liekov a technológií, navrhované zmeny kórejského zákona o národnom zdravotnom poistení, uplatňovanie serializácie liekov zo strany Kórey, žiadosť Kórey o zaradenie účinných farmaceutických látok na tzv. bielu listinu v EÚ, zníženie uhrádzaných cien zdravotníckych pomôcok na základe metodiky dovozných cien, požiadavky na klinické skúšky, a navrhované zmeny právnych predpisov EÚ o zdravotníckych pomôckach týkajúce sa systému označenia CE. Po zasadaní pracovnej skupiny nasledovalo stretnutie odborníkov, na ktorom obe strany informovali o výsledkoch inšpekcií vo farmaceutickom odvetví v rámci Dohovoru o farmaceutickej kontrole a Programu spolupráce v oblasti farmaceutickej kontroly a vymenili si názory na harmonizáciu právnych predpisov v oblasti zdravotníckych pomôcok a prediskutovali aj žiadosť Kórey v súvislosti s účinnými farmaceutickými látkami.

V ten istý deň (11. júna 2015) sa v Soule stretla **Pracovná skupina pre chemické látky** s cieľom vymeniť si informácie o tom, ako obe strany vykonávajú systém REACH, najmä pokiaľ ide o obmedzené látky a metódy riadenia rizík, zlučiteľnosť kórejských IT systémov s formátmi OECD a Medzinárodnou databázou jednotných chemických informácií (IUCLID), možnosti zabezpečenia dôvernosti v súvislosti s chemickými látkami registrovanými podľa kórejského systému REACH, ťažkopádne požiadavky na potvrdzovanie látok vo fáze výskumu a vývoja, ktoré sú vyňaté z registrácie, a na výročnú správu dovozcov atď. Vzhľadom na obavy, ktoré vyjadrili niektorí kórejskí dovozcovia, EÚ poskytla kórejskej strane aktuálne informácie o nariadení EÚ o biocídnych výrobkoch.

Dňa 7. septembra 2015 sa v Soule konalo zasadnutie **Výboru pre pásma pasívneho zušľachťovacieho styku na Kórejskom polostrove**. Kórea poskytla prehľad o priemyselnom komplexe Käsong, čo je medzikórejský komplex tovární nachádzajúci sa v Severnej Kórei. Výbor takisto vyhodnotil diskusiu zo svojho predchádzajúceho zasadnutia. Prerokoval aj znenie návrhu na zmenu ustanovení dohody o voľnom obchode týkajúcich sa pásiem pasívneho zušľachťovacieho styku. Obe strany uznali politickú citlivosť tejto otázky. Dohodli sa však na pokračovaní diskusií na pracovnej úrovni.

Dňa 8. septembra 2015 zasadal v Sedžongu **Výbor pre obchod s tovarom**. Výbor prerokoval celkové vykonávanie dohody o voľnom obchode po štyroch rokoch vrátane spôsobov, akými možno zlepšiť využitie dohody zo strany podnikov. Ďalej sa okrem iného diskutovalo o najnovšom regulačnom vývoji v EÚ v oblasti elektrických a elektronických výrobkov, preskúmaní článku 4 (Prechodné ustanovenia) prílohy 2-B dohody o voľnom obchode zo strany Kórey v záujme presunu výrobkov do jednoduchších systémov certifikácie a ďalšej regulačnej spolupráci v oblasti elektrických a elektronických výrobkov. Takisto sa prerokovali otázky prístupu kozmetického priemyslu EÚ na trh, t. j. najmä kórejský systém elektronickej výmeny údajov a ustanovenia týkajúce sa bezcolných obchodov v mestách. Okrem toho, keďže neexistuje špecializovaný výbor alebo pracovná skupina na vykonávanie kapitoly dohody o hospodárskej súťaži, diskutovalo sa aj o tejto problematike, najmä o otázke dotácií. Na záver strany diskutovali o príprave zasadnutia Výboru pre obchod.

Dňa 9. septembra 2015 zasadal v Soule **Výbor pre obchod s tovarom a udržateľný rozvoj**. Strany si vymenili názory na svoje politiky v oblasti životného prostredia a práce. Tieto diskusie sú podrobnejšie opísané v kapitole 4.

Pracovná skupina pre zemepisné označenia v roku 2015 zasadala dvakrát. Prvé stretnutie sa uskutočnilo v Soule 14. septembra 2015 a druhé stretnutie sa konalo 4. novembra 2015

v Bruseli. Pokrok sa dosiahol v oblasti nových zemepisných označení, ktoré sa majú doplniť do zoznamu zemepisných označení chránených na základe dohody, a pokračovali diskusie o tom, akým postupom sa majú tieto označenia doplniť. Na oboch stretnutiach strany diskutovali aj o presadzovaní niektorých európskych zemepisných označení na kórejskom trhu a niektorých kórejských zemepisných označení na trhu EÚ.

Zasadnutie **Výboru pre obchod so službami, usadzovanie a elektronický obchod** sa konalo 24. septembra 2015 v Bruseli. Strany si poskytli a vymenili informácie o vykonávaní dohody vo viacerých oblastiach vrátane preskúmania právneho rámca týkajúceho sa investícií, finančných služieb (najmä pokiaľ ide o prenos a spracovanie finančných informácií, ako aj funkcie zlepšujúce výkon), ochrany osobných údajov a poštových a kuriérskych služieb (preskúmanie poštových zásad a expresných doručovacích služieb). Strany si napokon poskytli aktuálne informácie o svojich rokovaniach týkajúcich sa obchodu so službami a investícií.

V rovnaký deň, 24. decembra 2015, sa v Bruseli stretla aj **Pracovná skupina pre dohody o vzájomnom uznávaní v oblasti služieb**. Obe strany si vymenili názory o svojich príslušných iniciatívach vzájomného uznávania služieb s inými krajinami a zhodnotili pokrok v diskusiách o vzájomnom uznávaní medzi profesijnými združeniami v oblasti strojárstva a architektonických služieb. Rokovali aj o budúcej práci v týchto oblastiach a zhodli sa na tom, že profesijné združenia by sa mali aj naďalej nabádať k spolupráci.

Colný výbor zasadal 4. novembra 2015 v Bruseli. Výbor rokoval o možných zmenách dohody v colnej oblasti, napr. o návrhu EÚ zmeniť ustanovenie o priamej preprave a doplniť ustanovenie o oprave tovaru a o návrhu Kórey na zrušenie článku 14 protokolu k dohode o pravidlách pôvodu, ktorý sa týka oslobodenia od cla alebo vrátenia cla. Na žiadosť Kórey sa prediskutovala aj technická aktualizácia pravidiel týkajúcich sa konkrétnych výrobkov spadajúcich do oddielov HS2007 až HS2012. Výbor okrem toho riešil otázky týkajúce sa pravidiel pôvodu, ako napríklad výklad pojmu primárna zložka základu surimi, postupy overovania pôvodu a systém schváleného vývozcu. Strany rokovali aj o nových opatreniach, ktoré Kórejská colná správa prijala v súvislosti s expresnými zásielkami zasielanými prevádzkovateľmi expresných služieb a so vzájomnou administratívnou pomocou v konkrétnom prípade.

Dialóg o záležitostiach duševného vlastníctva sa konal 5. novembra 2015 v Soule. Obe strany poskytli najnovšie informácie o vývoji právnych predpisov a politiky v oblasti duševného vlastníctva, najmä pokiaľ ide o autorské právo, patenty, ochranné známky a presadzovanie práv. EÚ poukázala na to, že je dôležité, aby Kórea vo svojej politike hospodárskej súťaže zachovala rovnováhu medzi nositeľmi práv k patentom nevyhnutným pre normy a realizátormi. EÚ taktiež vyjadrila znepokojenie nad nedostatočným vykonávaním ustanovení dohody o práve na verejné predvádzanie diela do času, kým Kórea vykoná revíziu autorského zákona, a zdôraznila hospodársky význam tejto otázky pre EÚ i Kóreu.

Zasadanie **Výboru pre obchod** sa uskutočnilo 15. septembra 2015 v Soule súbežne so samitom EÚ – Kórea, ktorý sa konal v ten istý deň. Spolupredsedali mu bývalá komisárka pre obchod Cecilia Malmströmová a kórejský minister obchodu, priemyslu a energetiky Yoon Sang-jick. Výbor zhodnotil vývoj dvojstranného obchodu po štyroch rokoch vykonávania dohody a mieru využívania preferencií zo strany vývozcov na oboch stranách. Kórejská strana

vyjadrila obavy, pokiaľ ide o jej deficit obchodnej bilancie s EÚ, ktorý sa vo štvrtom roku vykonávania dohody prehĺbil. Aj keď na to existujú mnohé dôvody, ako napr. zníženie dopytu v EÚ, kórejská vláda pred svojimi vnútroštátnymi zainteresovanými stranami s ťažkosťami odôvodňovala výhody dohody o voľnom obchode.

Vo Výbore pre obchod sa takisto diskutovalo o možnej budúcej revízii dohody o voľnom obchode, najmä vzhľadom na záujem Kórey zahrnúť do nej ustanovenia o ochrane investícií a žiadosť EÚ o zmenu niektorých ustanovení, ako je doložka o priamej preprave. Obe strany sa dohodli, že sa začnú zaoberať prípadným balíčkom návrhov na zmenu dohody berúc do úvahy záujmy a citlivé otázky na obidvoch stranách.

Obe strany tiež vyjadrili svoje obavy týkajúce sa vykonávania tejto dohody alebo prístupu na trh vo všeobecnosti, najmä v oblasti sanitárnych a fytosanitárnych opatrení, technických prekážok obchodu a práv duševného vlastníctva a poverili špecializované výbory a pracovné skupiny, aby pokračovali v hľadaní riešení problémov na oboch strán.

Napokon na **samite EÚ – Kórea**, ktorý sa konal v Soule po zasadaní Výboru pre obchod 15. septembra 2015, vedúci predstavitelia zopakovali, že úplné vykonávanie dohody a nárast objemu obchodu medzi Kóreou a EÚ sú dôležité na to, aby dohoda priniesla obom stranám očakávané prínosy vyváženým spôsobom. Strany svojich úradníkov v oblasti obchodu ďalej vyzvali, aby v otázkach vykonávania dohody priniesli hmatateľné výsledky, a dohodli sa, že preskúmajú spôsoby, ako zlepšiť normy o investíciách, pričom zároveň budú pokračovať v diskusiách o ďalších zlepšeniach dohody.

4. VYKONÁVANIE KAPITOLY 13 DOHODY TÝKAJÚCEJ SA OBCHODU A UDRŽATEĽNÉHO ROZVOJA

Ako sa už uviedlo, štvrté zasadnutie Výboru pre obchod a udržateľný rozvoj sa uskutočnilo v Soule 9. septembra 2015.

V súlade s osvedčenou praxou z predchádzajúcich zasadnutí podali spolupredsedovia Fóra občianskej spoločnosti výboru aktuálne informácie o práci domácich poradných skupín od poslednej schôdze výboru.

V časti venovanej životnému prostrediu kórejská strana predstavila okrem iného projekt Recyklujúca spoločnosť („Recycling society“), ktorý je hlavnou iniciatívou kórejskej environmentálnej politiky, vrátane aktuálnych informácií o najnovšom vývoji, pokiaľ ide o zákon o podpore prechodu na spoločnosť recyklujúcu zdroje, ktorý sa bude uplatňovať od roku 2017. Zmluvné strany ďalej rokovali o nezákonnej ťažbe dreva, pričom EÚ vyjadrila ochotu spolupracovať s Kóreou s cieľom identifikovať najlepšie spôsoby, ako zamedziť dovozu a predaju nezákonne vyťaženého dreva a odvodených výrobkov. Kórea informovala o svojom legislatívnom návrhu, ktorý má riešiť problém obchodu s nelegálne vyťaženým drevom a výrobkami z takéhoto dreva. Strany takisto rokovali o stave ratifikácie Minamatského dohovoru o ortuti.

Časť venovaná pracovnej politike sa začala prezentáciou Medzinárodnej organizácie práce (MOP) o stave vykonávania dohovoru MOP č. 111 a o poznatkoch získaných z rôznych prístupov k riešeniu prekážok, ktoré bránia jeho dodržiavaniu.

Medzi prerokúvané otázky v oblasti práce patrili záväzky podľa článku 13 ods. 4 dohody, t. j. záväzky dodržiavať, podporovať a uplatňovať základné zásady a práva MOP v oblasti práce v právnych predpisoch a postupoch, ako aj účinne vykonávať dohovory MOP, ktoré strany ratifikovali, a naďalej sa snažiť o ratifikáciu základných dohovorov MOP a iných dohovorov, ktoré MOP klasifikuje ako „aktuálne“. Strany si poskytli aktuálne informácie o svojej činnosti, pokiaľ ide o ratifikáciu a účinné vykonávanie základných, prioritných a iných aktuálnych dohovorov, ako aj o vývoji politiky trhu práce, ktorý môže mať vplyv na obchod alebo investície.

EÚ vyzvala Kóreu, aby rýchlejšie napredovala vo svojom úsilí o ratifikáciu základných dohovorov MOP, ktoré zatiaľ neratifikovala, a to najmä tých, ktoré sa týkajú nútenej práce, slobody združovania a práva na kolektívne vyjednávanie. Kórejská strana súhlasila, že pred najbližším zasadnutím Výboru pre obchod a udržateľný rozvoj a Fóra občianskej spoločnosti predloží dokumenty stanovujúce ďalšie konkrétne kroky, ktoré Kórea zamýšľa podniknúť s cieľom odstrániť zostávajúce prekážky brániace v ratifikácii základných dohovorov MOP.

Pokiaľ ide o spoluprácu podľa prílohy 13 k dohode o voľnom obchode, strany sa v záujme prehĺbenia svojich záväzkov v oblasti práce v rámci dohody a na základe prezentácie MOP dohodli, že začnú projekt v rámci nástroja partnerstva, aby preskúmali vykonávanie Dohovoru MOP č. 111 o zákaze diskriminácie v zamestnaní a povolaní s cieľom lepšie pochopiť aktuálny stav vykonávania dohovoru v Kórei a členských štátoch EÚ, identifikovať prekážky, získané poznatky a najlepšie postupy, prostredníctvom ktorých možno zabezpečiť lepšie dodržiavanie dohovoru. Strany prediskutovali aj svoje záväzky v oblasti zodpovedného podnikateľského správania a prípadnú realizáciu projektu v rámci nástroja partnerstva v oblasti sociálnej zodpovednosti podnikov. Strany napokon rokovali o najnovšom vývoji, pokiaľ ide o prebiehajúce rokovania o dohode o environmentálnom tovare a ich spoluprácu v tejto oblasti.

Výbor sa zhodol v tom, že ambiciózna kapitola o obchode a udržateľnom rozvoji v dohode o voľnom obchode vyjadruje spoločný záväzok strán k všeobecnému cieľu trvalo udržateľného rozvoja, ktorý je potrebné mať na zreteli pri vykonávaní dohody, a to pri rešpektovaní jej ducha i litery.

Štvrté zasadanie Fóra občianskej spoločnosti sa konalo 10. septembra 2015 v Soule. Predchádzal mu seminár o pracovných otázkach, ktorý sa konal 9. septembra a na ktorom sa diskutovalo o pracovných zmluvách na dobu určitú a minimálnych mzdách.

Zasadanie Fóra občianskej spoločnosti sa začalo brífingom spolupredsedov Výboru pre obchod, ktorí informovali o výsledku svojho zasadania, ktoré sa konalo deň predtým, a členov fóra oboznámili s návrhmi týkajúcimi sa oblastí, na ktoré by sa mala zamerať činnosť a analýza fóra v budúcnosti. Nasledovala diskusia o pracovných normách, sociálnej zodpovednosti podnikov, príspevku občianskej spoločnosti k politike v oblasti zmeny klímy a budúcom pracovnom programe domácich poradných skupín a Fóra občianskej spoločnosti.

5. ZÁVER

Na základe viac ako štyroch rokov vykonávania možno konštatovať, že dohoda o voľnom obchode medzi EÚ a Kóreou funguje veľmi dobre. Vývoz tovaru z EÚ do Kórey sa vo

štvrtom roku vykonávania dohody zvýšil o viac ako 55 % v porovnaní s obdobím 12 mesiacov pred nadobudnutím jej platnosti. Zároveň sa zvýšil aj kórejský vývoz, aj keď menej než vývoz EÚ. Slabší výkon kórejského vývozu tovaru je potrebné vnímať v kontexte poklesu dopytu v EÚ následkom finančnej krízy. Pri pohľade na vývoj dvojstranného obchodu s tovarom, ktorý bol dohodou úplne alebo čiastočne liberalizovaný, však situácia vyzerá oveľa lepšie aj pre Kóreu. Vývoz úplne liberalizovaného tovaru do EÚ vzrástol o 35 % a čiastočne liberalizovaného tovaru o 64 %.

Čo sa týka EÚ, vývoz úplne a čiastočne liberalizovaného tovaru sa takisto zvýšil viac ako celkový vývoz: v prípade úplne liberalizovaného tovaru došlo k zvýšeniu o 57 %, v prípade čiastočne liberalizovaného tovaru o 71 %.

Aj obchod so službami vzrástol v roku 2014 v porovnaní s rokom 2013, a to o 11 % v prípade vývozu EÚ do Kórey a o 4 % v prípade dovozu EÚ z Kórey. V tom istom období sa zvýšil stav dvojstranných priamych zahraničných investícií o 35 %.

Úplné vykonávanie dohody o voľnom obchode má aj naďalej kľúčový význam z hľadiska zabezpečenia očakávaných prínosov pre obe strany. Pretrvávajú niektoré problémy v súvislosti s vykonávaním dohody a dvojstranným obchodom. Napríklad v oblasti sanitárnych a fytosanitárnych opatrení vytvárajú zložité postupy udeľovania povolení prekážky, ktoré majú vplyv najmä na vývoz hovädzieho a bravčového mäsa z EÚ. Vykonávanie dohody takisto vyvolalo obavy v oblasti práv duševného vlastníctva, najmä pokiaľ ide o práva na verejné predvádzanie diela a zemepisné označenia, a taktiež v oblasti obchodu a udržateľného rozvoja, kde je potrebné urýchliť ratifikáciu základných dohovorov MOP.

V tejto súvislosti budú špecializované výbory a pracovné skupiny zriadené na účely vykonávania dohody naďalej diskutovať a hľadať riešenia problémov súvisiacich s vykonávaním dohody a prístupom na trh v snahe dosiahnuť hmatateľné výsledky. Ukázalo sa, že tieto orgány zriadené na vykonávanie dohody sú tiež veľmi užitočnými fórami na diskusiu o súčasnom a budúcom vývoji v oblasti regulácie a budúcej spolupráce.

Ako sa dohodlo na zasadnutí Výboru o obchode v septembri 2015, EÚ a Kórea budú pokračovať v rokovaniach o balíku návrhov na zmenu dohody s cieľom dosiahnuť vyvážený a vzájomne prijateľný výsledok.